

[Dyremose]

ordninger med medarbejderaktier. Det er rigtigt. I de virksomheder, hvor man har ordningerne, er det ca. 90 pct. af funktionærerne og ca. 50 pct. af arbejderne, der har sagt ja. Det er en almindelig erfaring ude på virksomhederne, at grunden til den relativt lave tilslutning blandt arbejderne netop er bindingsperioden, så ligeligheden mellem arbejder- og funktionærgruppen opnår man, hvis man reducerer bindingsperioden og dermed giver arbejderne et bedre overblik over, hvornår de vil kunne disponere over de pågældende midler. Det er nærmere et argument for at reducere bindingsperioden, at man vil ligestille funktionærer og arbejdere.

Jeg vil da gerne gøre hr. Rahbæk Møllers ord til mine, når han siger, at en gennemførelse af det konservative forslag vil gøre disse medarbejderaktieordninger mere populære. Det er lige præcis det, vi ønsker. Medarbejderaktieordningerne skal være mere populære, sådan at de kan blive udbredt til nogle flere lønmodtagere.

Til slut må jeg konstatere, at med lidt fleksibilitet og med lidt held kan det lykkes os under udvalgsarbejdet at skabe et flertal for at gennemføre et forslag som det, det konservative folkeparti her har fremsat, eller et forslag, der minder om det. Vi vil vise al den fleksibilitet, der er nødvendig for at skaffe et sådant flertal, for vi tror, at den danske lønmodtager og de danske virksomheder vil være glade, hvis vi her i folketinget kunne gennemføre en forbedring som den foreslåede.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om real-kreditinstitutter. (Henstandsordning for vanskeligt stillede landmænd).

(Lovforslag nr. L 185. Fremsat 12/3 81).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kaj Poulsen (S):

Årsagen til, at vi nu igen skal til at kigge på denne ordning med henstandslån til vanskeligt stillede landmænd, er specielt vanskeligt stillede landmænd i Jyllandsområdet, som har fået deres belåning ordnet i Jyllands Kreditforening, men hvor det har vist sig, at der ikke i reservefonden er penge nok til at give 2 terminsydelsers henstand. Det bliver nu ordnet med dette forslag, og det kan vi tilslutte os, idet der ellers ville være tale om en urimelig forskelsbehandling, alt efter hvor man bor i landet.

Fogh Rasmussen (V):

Venstre kan støtte dette lovforslag.

Blandt de mange forskellige foranstaltninger for at hjælpe økonomisk betrængte landmænd har henstandslåneordningen netop vist sig at være en af de mere effektive og smidige ordninger. Så meget mere beklageligt er det, at de landmænd, der har haft behov for denne ordning, er blevet forskelsbehandlet, alt efter hvilket realkreditinstitut de har været kunder hos. Ikke mindst har det skabt problemer i store dele af det jyske område, hvor landmændene i forvejen er allerhårdest trængt. Derfor synes vi også, at det er rigtigt at foretage denne ændring af loven, sådan at der gives mulighed for, at de landmænd, som er kunder hos Jyllands Kreditforening, kan blive ligestillet med økonomisk betrængte landmænd, der er kunder hos andre realkreditinstitutter.

Vi vil godt understrege, at vi synes, det er et helt rigtigt princip, at det, når der skal etableres denne midlertidige nødløsning med henstandslån med baggrund i reserverne, sker med baggrund i den andel af reserverne, der svarer til landbrugsudlånets andel af det samlede udlån.

Med disse bemærkninger kan vi tilslutte os lovforslaget og lover det en hurtig og velvilig behandling i udvalget.

Keld Andersen (KF):

Den konservative folketingsgruppe kan tilslutte sig den udvidelse af henstandsordningen for vanskeligt stillede landmænd, som dette lovforslag indebærer, og jeg kan derfor tilsige en hurtig og positiv udvalgsbehandling.

Thorndahl (FP):

Fremskridtspartiets folketingsgruppe kan støtte dette forslag om en henstandsordning for vanskeligt stillede landmænd, og det har vi tre begrundelser for: vi stemte for den oprindelige henstandsordning sidste efterår, lovforslaget har ingen statsfinansielle konsekvenser, og endelig er vi jo et liberalt parti, og hvis kreditforeningerne vil løbe denne risiko, så vil vi i hvert fald ikke lægge hindringer i vejen. Kreditinstitutionerne skal i øvrigt efter vores opfattelse i en samfundsmæssigt sund konkurrence og uden egentlig kontrol og styring fra det offentlige side formidle kreditgivningen. Med den holdning som udgangspunkt vil vi i hvert fald ikke gå imod en lovgivning, som giver kreditforeningerne bedre muligheder.

Men nu drejer lovgivningen sig jo kun om landbruget og landbrugsejendomme, og ministeren siger i fremsættelsen herom:

»Denne utilsigtede forskelsbehandling af landmænd, der i forvejen er i en vanskelig stilling, bør hurtigst muligt fjernes, så landmænd, der på grund af denne forskelsbehandling har inkassosager og trusler om tvangsauktion hængende over hovedet, kan hjælpes af realkreditinstitutterne.«

Nu skal lån efter denne henstandsordning – bortset fra det første halve år – forrentes med 6 pct. p.a. og afdrages med lige store afdrag halvårligt over en periode på højst 16 år. Regeringens begrundelse for lovforslaget må derfor være en, må jeg skønne, ret sikker forventning om, at de landmænd, der er omfattet af lovforslaget, om et år ikke blot vil være i stand til at betale førsteprioritetsydelsen til Jyllands Kreditforening, men også renter og afdrag på disse nyoptagne lån. Regeringen må derfor, skønner jeg i hvert fald, sidde inde med en viden, vi andre ikke har. Det forudsætter selvfølgelig, at der er en logisk sammenhæng i regeringens politik, og det er indtil videre blot en teoretisk forudsætning, men hvis der er en sådan logisk

sammenhæng, så må regeringens synspunkter, de synspunkter, som er baggrunden for dette lovforslag, være baseret på i hvert fald én af følgende to forudsætninger: enten at regeringen sikkert regner med, at vilkårene for det hårdt trængte landbrug afgørende forbedres i løbet af et års tid, eller at regeringen har til hensigt i løbet af et års tid at pumpe endnu et milliardbeløb ind i landbruget.

Jeg vil derfor godt bede ministeren om at oplyse i den givne anledning – for der må være en fornuftig baggrund for et sådant lovforslag – om man har en forestilling om og en sikker fornemmelse af, om der vil ske en væsentlig forbedring af landbrugets vilkår inden for det næste år, eller om vi om et års tid skal til at pumpe nye milliardtilskud ind i dette erhverv.

Kalnæs (SF):

Jeg skal blot sige, at vi fra SFs side kan støtte gennemførelsen af dette lovforslag, ikke med nogen særlig begejstring, for vi tror egentlig ikke, at det hjælper så forfærdelig meget, men på den anden side synes vi, at det er en naturlig forlængelse af det, vi gennemførte i efteråret.

Janne Normann (RV):

Da mit partis ordfører er forhindret i at være til stede, skal jeg på det radikale venstres vegne komme med nogle bemærkninger om forslaget.

Det radikale venstre støttede jo adgangen til at yde landmænd henstandslån for to terminer ved ændringen af realkreditloven i efteråret, og da det nu har vist sig, at der i Jylland kun er mulighed for at gennemføre henstanden med én termin, hvis lovens betingelser skal opfyldes, er der opstået en uheldig situation. Vi er enige med regeringen i, at en sådan forskel imellem landsdelene, som er opstået, fordi Jylland har en større andel af det antal landmænd, der omfattes af betingelserne, end først antaget, er uacceptabel. Vi er også enige med regeringen i, at ordningen med henstandslån skal være et tilbud til alle landmænd, der opfylder betingelserne for at få gældssaneringslån.

Vi kan derfor anbefale lovforslagets principper, selv om vi ikke skal lægge skjul på, at vi mener, at forslaget befinder sig på grænsen af, hvad reservefondsmidlerne i kredit-

[Janne Normann]

foreningerne kan anvendes til. Forslaget indgår jo som et led i den helhed, som er aftalt med landbrugets organisationer, hvor staten med denne sidste ændring nu har opfyldt sin del af aftalen. Vi kan love forslaget en positiv behandling i udvalget.

Brusvang (CD):

Forslaget er som nævnt af den forrige taler led i et kompleks af foranstaltninger til gavn for landbruget i den givne situation, og jeg kan derfor på centrum-demokraternes folketingsgruppes vegne tilsige en positiv indstilling med de begrundelser, som er anført i lovforslagets bemærkninger.

Boligministeren (Erling Olsen):

Hr. Thorndahl bad om en landbrugspolitisk begrundelse for forslaget. Jeg vil sige, at der bag forslaget ikke ligger nogen større landbrugspolitisk filosofi, men alene et ønske om at gøre en ende på en urimelig forskelsbehandling mellem landmændene.

I øvrigt skal jeg på landbrugsministerens og den samlede regerings vegne takke for den enstemmige tilslutning til lovforslaget, som er blevet til på landbrugsministerens initiativ. Jeg skal bringe landbrugsministeren budskabet herom. Jeg er sikker på, at det vil glæde ham meget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Ove Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om en omlægning af kreditmarkedet, bl. a. med henblik på nedsættelse af det indenlandske renteniveau.

[Af Rahbæk Møller (SF) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 77. Fremsat 11/2 81).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard):

Indledningsvis vil jeg gerne sige, at jeg er enig med forslagsstillerne i, at det ville være ønskeligt, om man kunne nedbringe renteniveauet. Men der er nogle realøkonomiske bagvedliggende forhold, som gør, at jeg ikke er tilbøjelig til at mene, at de midler, som er indeholdt i SFs forslag, er hensigtsmæssige i denne henseende.

Hvis jeg tager forslagens dele i tur og orden, vil jeg sige, at det første punkt går ud på at gøre Nationalbanken til en ren statsinstitution, underlagt økonomiministeren. Det nævnes i bemærkningerne til forslaget, at alle væsentlige økonomisk-politiske dispositioner må foretages af regeringen med ansvar over for folketinget, og sådan er det jo også i langt de fleste tilfælde. At man på et enkelt område, nemlig det penge- og kreditpolitiske område, har en uafhængig Nationalbank, ændrer ikke ved det grundlæggende, at det er regeringen med ansvar over for folketinget, der træffer beslutningerne.

Vi mener, at det er nyttigt, at der finder en dialog sted mellem Nationalbanken og regeringen vedrørende midlerne og vægtfordelingen i den økonomiske politik. Jeg vil i denne forbindelse gerne understrege, at der ikke er uenighed mellem regering og Nationalbank om penge- og kreditpolitikens hovedlinjer.

Det næste punkt går ud på at fastsætte kvoter for forsikringsselskabernes og pengeinstitutternes køb af obligationer og andre værdipapirer. Man henviser i bemærkningerne til de norske erfaringer og til det lavere renteniveau, der er i Norge. Men den omstændighed, at en væsentlig del af finansieringen af boligbyggeriet og en række andre investeringer i Norge finansieres af statsbanker, skaber meget store forskelligheder mellem kapitalmarkedssituationen i Norge og her.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at der i Norge netop i denne tid sker en betydningsfuld ændring på dette område, idet man i langt højere grad end hidtil vil lade markedskræfterne få indflydelse på rentefastsættelsen, og at det